

INTOSAI-P 20

Saydamlık ve Hesap
Verme Sorumluluğu
İlkeleri

Principles of
Transparency and
Accountability

Uluslararası Yüksek Denetim
Kurumları Standartları (ISSAI),
Uluslararası Yüksek Denetim
Kurumları Teşkilatı (INTOSAI)
tarafından yayımlanmıştır.

INTOSAI principles are issued by
the International Organisation of
Supreme Audit Institutions,
INTOSAI, as part of the
INTOSAI Framework of
Professional Pronouncements.

INTOSAI

INTOSAI

INTOSAI, 2019

Orjinal metin esas alınarak T.C Sayıştay Başkanlığı tarafından tercüme edilmiştir.

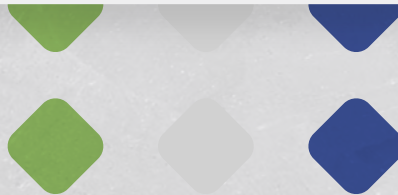
INTOSAI

INTOSAI, 2019

- 1) Eski adıyla ISSAI 20
- 2) 2013'de onaylandı
- 3) INTOSAI Mesleki Bildirimler Çerçevesinin (IFPP) oluşturulmasıyla 2019'daki editoryal değişikliklerle birlikte INTOSAI-P 20 olarak yeniden adlandırıldı

INTOSAI-P 20'ye, tüm INTOSAI resmi dillerinde erişim mümkündür:
Arapça, İngilizce, Fransızca, Almanca ve İspanyolca

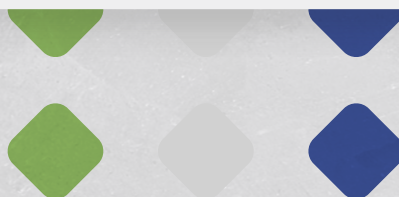
INTOSAI

INTOSAI, 2019

- 1) Formerly known as ISSAI 20
- 2) Endorsed in 2013
- 3) With the establishment of the Intosai Framework of Professional Pronouncements (IFPP), relabeled as INTOSAI-P 20 with editorial changes in 2019

INTOSAI P-20 is available in all INTOSAI official languages: Arabic, English, French, German and Spanish

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	4
AMAÇ VE HEDEFLER	4
HESAP VERME SORUMLULUĞU VE SAYDAMLIK KAVRAMLARI	5
İLKELER	6
İLKE 1	6
İLKE 2	6
İLKE 3	7
İLKE 4	8
İLKE 5	8
İLKE 6	8
İLKE 7	9
İLKE 8	10
İLKE 9	11

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION	4
PURPOSE AND OBJECTIVES	4
CONCEPTS OF ACCOUNTABILITY AND TRANSPARENCY	5
PRINCIPLES	6
PRINCIPLE 1	6
PRINCIPLE 2	6
PRINCIPLE 3	7
PRINCIPLE 4	8
PRINCIPLE 5	8
PRINCIPLE 6	8
PRINCIPLE 7	9
PRINCIPLE 8	10
PRINCIPLE 9	11

AMAÇ VE HEDEFLER

Bu dokümanın amacı, kendi yönetim ve uygulamalarıyla örnek olmaları için Yüksek Denetim Kurumlarına destek olmak üzere saydamlık ve hesap verme sorumluluğu ilkelerini geliştirmektir. YDK'lar, kendi ülkelerindeki genel yasal ve anayasal sistemin bir parçasını oluştururlar ve YDK'ların yasama organları ve kamuoyu gibi çeşitli taraflara karşı hesap verme sorumlulukları vardır. Aynı zamanda YDK'lar; kamu faaliyetlerinde hesap verme sorumluluğu ve saydamlığı teşvik etmek, yasal yetki ve görevlerini yerine getirmek ve sorumluluklarını eksiksiz ve tarafsız şekilde gerçekleştirmek amacıyla çalışmalarının kapsamını planlamak ve yürütmek ile uygun metodoloji ve standartları kullanmaktan sorumludur.

Tüm YDK'ların karşılaştığı en büyük zorluklardan biri, toplumdaki farklı rol ve görevlerinin kamuoyu ve yönetim tarafından daha iyi anlaşılmasını sağlamaktır. Bu nedenle YDK'lar hakkındaki bilgiler, YDK'ların yetki ve görevlerine ve geçerli yasal çerçevelere uygun olarak kolay erişilebilir ve yerinde olmalıdır. YDK'ların iş süreçleri, faaliyetleri ve ürünleri saydam olmalıdır. YDK'lar, medya ve diğer ilgili taraflarla da açık biçimde iletişim kurmalı ve kamusal alanda görünür olmalıdır.

Bu doküman, INTOSAI Mesleki Bildirimler Çerçevesi'nin ayrılmaz bir parçasını oluşturur ve buradaki ilkelerin bu bildirimlerle birlikte kullanılması amaçlanmıştır.

YDK'lar farklı görev/yetki ve modeller kapsamında faaliyet gösterir. Bu ilkeler, her YDK için eşit derecede uygulanamayabilir fakat buradaki ilkelerin YDK'ları ortak bir saydamlık ve hesap verme sorumluluğu hedefine yönlendirmesi amaçlanmıştır.

1

INTRODUCTION

PURPOSE AND OBJECTIVES

The purpose of this document is to advance principles of transparency and accountability for SAIs in order to assist them in leading by example in their own governance and practices. SAIs form part of an overall legal and constitutional system within their respective countries, and are accountable to various parties, including legislative bodies and the public. SAIs are also responsible for planning and conducting the scope of their work and using proper methodologies and standards to ensure that they promote accountability and transparency over public activities, meet their legal mandate and fulfil their responsibilities in a complete and objective manner.

A major challenge facing all SAIs is to promote a better understanding of their different roles and tasks in society among the public and the administration. Consistent with their mandates and governing legal frameworks, information about SAIs should therefore be readily accessible and pertinent. Their work processes, activities and products should be transparent. They should also communicate openly with the media and other interested parties and be visible in the public arena.

This document forms an integral part of the INTOSAI Framework of Professional Pronouncements and the principles are intended to be used in conjunction with those pronouncements.

SAIs operate under different mandates and models. These principles may not be equally applicable to all SAIs, but are intended to lead SAIs towards a common goal of transparency and accountability.

HESAP VERME SORUMLULUĞU VE SAYDAMLIK KAVRAMLARI

Hukukun üstünlüğü ve demokrasi, bağımsız ve hesap verme sorumluluğu olan kamu denetiminin esas temelini oluşturur ve Lima Deklarasyonu'nun temellerinin dayanağını teşkil eder. YDK'ların bağımsızlığı, hesap verme sorumluluğu ve saydamlığı; hukukun üstünlüğüne dayalı demokrasinin başlıca ön koşullarıdır ve YDK'ların örnek olarak yol göstermesini ve güvenilirliklerini artırmalarını sağlar.

Hesap verebilirlik ve saydamlık, iyi yönetişimin iki önemli unsurudur. Saydamlık, tutarlı bir şekilde uygulandığında yolsuzlukla mücadelede, yönetişimi iyileştirmeye ve hesap verebilirliği artırmaya yardımcı olabilecek güçlü bir araçtır.

Hesap verme sorumluluğu ve saydamlık, birbirinden kolaylıkla ayırt edilemez: Her ikisi de kamuoyuna raporlama yapılması gibi birçok benzer eylemi kapsar.

Hesap verme sorumluluğu kavramı; aşağıdakilerin sağlanmasına yardımcı olan yasal çerçeve, raporlama çerçevesi, örgütsel yapı, strateji, prosedürler ve eylemleri ifade eder:

- YDK'lar, denetim görev ve yetkilerine ve gerekli raporlamaya ilişkin yasal yükümlülüklerini bütçeleri kapsamında yerine getirir.
- YDK'lar, hem kendi performanslarını hem de yaptıkları denetimin etkisini değerlendirir ve takip eder.
- YDK'lar; kendi eylem ve faaliyetleri ile YDK kaynaklarının kullanımı dahil olmak üzere kamu kaynaklarının kullanımının düzenliliğini ve verimliliğini raporlar.
- YDK başkanı, (kurullardan oluşan YDK'ların) üyeleri ve YDK personeli; kendi eylemlerinden sorumlu tutulabilir.

Saydamlık kavramı; YDK'nın statüsü, görev ve yetkisi, stratejisi, faaliyetleri, mali yönetimi, çalışmaları ve performansı hakkında YDK tarafından zamanında, güvenilir, açık ve güncel kamusal raporlar hazırlanmasını ifade eder. Ayrıca bu kavram, denetim bulguları ve sonuçları hakkındaki kamusal raporlama yükümlülüğünü ve YDK hakkındaki bilgilere kamuoyunun erişimini de kapsar.

CONCEPTS OF ACCOUNTABILITY AND TRANSPARENCY

The rule of law and democracy are essential foundations for independent and accountable government auditing and serve as the pillars on which the Lima Declaration is founded. Independence, accountability and transparency of SAIs are essential prerequisites in a democracy based on the rule of law and enable SAIs to lead by example and enhance their credibility.

Accountability and transparency are two important elements of good governance. Transparency is a powerful force that, when consistently applied, can help fight corruption, improve governance and promote accountability.

Accountability and transparency are not easily separated: they both encompass many of the same actions, for instance, public reporting.

The concept of *accountability* refers to the legal and reporting framework, organisational structure, strategy, procedures and actions to help ensure that:

- SAIs meet their legal obligations with regard to their audit mandate and required reporting within their budget.
- SAIs evaluate and follow up their own performance as well as the impact of their audit.
- SAIs report on the regularity and the efficiency of the use of public funds, including their own actions and activities and the use of SAI resources.
- the head of the SAI, members (of collegial institutions) and the SAI's personnel can be held responsible for their actions.

The notion of *transparency* refers to the SAI's timely, reliable, clear and relevant public reporting on its status, mandate, strategy, activities, financial management, operations and performance. In addition, it includes the obligation of public reporting on audit findings and conclusions and public access to information about the SAI.

2

İLKELER

İLKE 1

YDK'lar, görevlerini hesap verme sorumluluğu ve saydamlık sağlayan yasal bir çerçeve kapsamında yerine getirir.

- YDK'lar, sorumluluk ve hesap verebilirlik kapsamalarını belirleyen temel mevzuat ve düzenlemelere sahip olmalıdır.
- Bu mevzuat ve düzenlemeler genelde şunları kapsar: (1) denetim makamı, yetki alanı ve sorumluluklar, (2) YDK başkanı ve kurullardan oluşan YDK'ların üyelerinin atanması ve azledilmesine yönelik koşullar,

(3) YDK'nın çalışma ve mali yönetim gereklilikleri, (4) denetim raporlarının zamanında yayımlanması, (5) YDK faaliyetlerinin gözetimi ve (6) kamuoyunun bilgiye erişimi ile denetim kanıtı ve diğer YDK bilgilerinin gizliliği arasındaki denge.

İLKE 2

YDK'lar; görev ve yetkileri, sorumlulukları, misyonları ve stratejilerini kamuoyuna duyurur.

- YDK'lar yetkilerini, misyonlarını, organizasyonlarını, stratejilerini ve yasama organları ve yürütme makamları dahil olmak üzere çeşitli paydaşlarla ilişkilerini kamuya açıklar.
- YDK başkanı ve kurullardan oluşan YDK'ların üyelerinin atanma, yeniden atanma, emeklilik ve görevden alınma koşulları kamuoyuna duyurulur.

2

PRINCIPLES

PRINCIPLE 1

SAIs perform their duties under a legal framework that provides for accountability and transparency.

- SAIs should have guiding legislation and regulations in terms of which they can be held responsible and accountable.
- Such legislation and regulations generally cover (1) the audit authority, jurisdiction and responsibilities, (2) conditions surrounding appointment and dismissal of the head of SAI and members of collegial institutions, (3) the SAI's operating and financial management requirements, (4) timely publishing of audit reports, (5) the oversight of the SAI's activities, and (6) the balance between public access to information and confidentiality of audit evidence and other SAI information.

PRINCIPLE 2

SAIs make public their mandate, responsibilities, mission and strategy

- The SAIs make publicly available their mandate, their missions, organisation, strategy and relationships with various stakeholders, including legislative bodies and executive authorities.
- The conditions of appointment, reappointment, retirement and removal of the head of the SAI and members of collegial institutions are made public.

- YDK'lar; görev ve yetkileri, sorumlulukları, misyonları, stratejileri ve faaliyetleri hakkındaki temel bilgileri kendi ülke dillerine ek olarak resmi INTOSAI dillerinden birinde kamuoyuna duyurmaya teşvik edilir.

İLKE 3

YDK'lar; tarafsız ve saydam denetim standartları, süreçleri ve yöntemleri benimser.

- YDK'lar, ISSAI 100 Kamu Sektörü Denetiminin Temel Prensipleri ile uyumlu standart ve metodolojiler benimser.
- YDK'lar, bu standart ve metodolojilerin ne olduğunu ve bunlara nasıl uyulduğunu bildirir.
- YDK'lar; görev ve yetkileri çerçevesinde ve risk değerlendirmesi ve planlama süreçleri temelinde yerine getirdikleri denetim faaliyetlerinin kapsamını bildirir.
- YDK'lar, görüşleri için temel alacakları kriterler hakkında denetlenen kuruluşla iletişime geçer.
- YDK'lar; denetimin amaçları, metodolojisi ve bulguları hakkında denetlenen kuruluşu bilgilendirir.
- YDK'ların denetim bulguları ve önerileri; yorumlama, müzakere edilme ve denetlenen kuruluş tarafından cevaplanma süreçlerine tabidir.
- YDK'ların etkin izleme mekanizmaları vardır. YDK'lar, kendi gözlem ve tavsiyeleri ile yasama organının gözlem ve tavsiyelerinin denetlenen kuruluş tarafından uygun şekilde ele alınmasını sağlamak için bu tavsiyeler hakkında rapor hazırlar (INTOSAI-P 10- Yüksek Denetim Kurumlarının Bağımsızlığına İlişkin Meksika Deklarasyonu- İlke 7).
- YDK'ların izleme prosedürleri, denetlenen kuruluşun alınan düzeltici önlemler hakkında veya düzeltici önlemlerin neden alınmadığı hakkında bilgi vermesine olanak tanır.
- YDK'lar, kendi denetim faaliyetleri ve raporlamalarına yönelik uygun bir kalite güvencesi sistemi uygulamalı ve bu sistemi düzenli bağımsız değerlendirmelere tabi tutmalıdır.

- SAls are encouraged to make public basic information about their mandate, responsibilities, mission, strategy and activities in one of the official INTOSAI languages, in addition to their country languages.

PRINCIPLE 3

SAls adopt audit standards, processes and methods that are objective and transparent.

- SAls adopt standards and methodologies that comply with ISSAI 100 Fundamental Principles of Public-Sector Auditing.
- SAls communicate what those standards and methodologies are and how they comply with them.
- SAls communicate the scope of audit activities that they undertake under their mandate, and on the basis of their risk assessment and planning processes.
- SAls communicate with the audited entity about the criteria on which they will base their opinions.
- SAls keep the audited body informed about their audit objectives, methodology and findings.
- The SAls audit findings are subject to procedures of comment and the recommendations to discussions and responses from the audited entity.
- SAls have effective follow-up mechanisms and report on their recommendations to ensure that the audited entities properly address their observations and recommendations as well as those made by the Legislature (INTOSAI-P 10 - Mexico Declaration on SAI Independence principle 7).
- SAls' follow-up procedures allow for the audited entity to provide information on corrective measures taken or why corrective actions were not taken.
- SAls should implement an appropriate system of quality assurance over their audit activities and reporting and subject such system to periodic independent assessment.

İLKE 4

YDK'lar, her seviyedeki çalışanlar için yüksek dürüstlük ve etik standartları uygular.

- YDK'ların, ISSAI 130 Etik Kurallarla uyumlu etik kuralları, politikaları ve uygulamaları vardır.
- YDK'lar, i çıkar çatışmalarını ve yolsuzluğu önler ve kendi çalışmalarının saydamlık ve meşruiyetini sağlar.
- YDK'lar, tüm kurum bünyesinde etik davranışları etkin bir şekilde teşvik eder.
- Denetçi, hakim (Mahkeme modelinde), memur ve diğerlerinin etik gereklilikleri ve yükümlülükleri kamuoyuna duyurulur.

İLKE 5

YDK'lar, faaliyetleri için dışarıdan hizmet aldıklarında bu hesap verme sorumluluğu ve saydamlık ilkelerinden taviz verilmediğinden emin olur.

- YDK'lar, dışarıdan aldıkları hizmetlere ilişkin sözleşmelerin bu hesap verme sorumluluğu ve saydamlık ilkelerinde tavize neden olmadığından emin olmalıdır.
- Uzmanlık ve denetim faaliyetleri için kamusal veya özel dış kuruluşlardan hizmet alınması, YDK'nın sorumluluk alanına girer ve etik politikalar ile (zellikle çıkar atışması) ile dürüstlük ve bağımsızlığı sağlamayı amaçlayan politikalara tabidir.

İLKE 6

YDK'lar; kendi çalışmalarını ekonomik, verimli ve etkin şekilde ve kanun ile yönetmeliklere uygun olarak yürütür ve bu konular hakkında kamuoyuna açık biçimde raporlama yapar.

- YDK'lar, mali yönetim ve çalışmalarına yönelik uygun i kontrolleri içeren sağlam yönetim uygulamalarını kullanır. Bu, i denetimleri ve diğer tedbirleri içerebilir.

PRINCIPLE 4

SAIs apply high standards of integrity and ethics for staff of all levels

- SAIs have ethical rules or codes, policies and practices that are aligned with ISSAI 130 - Code of Ethics.
- SAIs prevent internal conflicts of interest and corruption and ensure transparency and legality of their own operations.
- SAIs actively promote ethical behaviour throughout the organisation.
- The ethical requirements and obligations of auditors, magistrates (in the Court model), civil servants or others are made public.

PRINCIPLE 5

SAIs ensure that these accountability and transparency principles are not compromised when they outsource their activities.

- SAIs should ensure that contracts for outsourced activities do not compromise these accountability and transparency principles.
- Outsourcing of expertise and audit activities to external entities, public or private, falls within the responsibility of the SAI and is subject to ethical policies (especially conflict of interest) and policies to ensure integrity and independence.

PRINCIPLE 6

SAIs manage their operations economically, efficiently, effectively and in accordance with laws and regulations and reports publicly on these matters.

- SAIs employ sound management practices, including appropriate internal controls over its financial management and operations. This may include internal audits and other measures.

- YDK'ların mali tabloları kamuoyuna duyurulur. Bu tablolar, bağımsız dış denetime veya parlamentonun gözden geçirmesine tabidir.
- YDK'lar; mali denetim, uygunluk denetimi, yargı yetkisine ilişkin faaliyetler (Mahkeme olarak kurulan YDK'larda), performans denetimi, program değerlendirmesi ve kamu faaliyetlerine ilişkin sonuçlar gibi tüm alanlardaki çalışma ve performanslarını değerlendirir ve raporlar.
- YDK'lar, misyonlarını gerçekleştirmek ve sorumluluklarını yerine getirmek amacıyla gerekli çalışmayı yapmak için ihtiyaç duyulan beceri ve yetkinlikleri sağlar ve geliştirir.
- YDK'lar, toplam bütçelerinin ne olduğunu kamuoyuna duyurur ve mali kaynaklarının nereden sağlandığını (parlamento ödeneği, genel bütçe, maliye bakanlığı, kurumlar, ücretler) ve bu kaynakların nasıl kullanıldığını raporlar.
- YDK'lar, kaynaklarını kullanma konusundaki verimlilik ve etkinliklerini ölçer ve raporlar.
- YDK'lar, mali yönetim ve raporlama süreçlerini gözden geçirmek ve bu süreçlere girdi sağlamak için çoğunluğu bağımsız üyelerden oluşan denetim komitelerinden de faydalanabilir.
- YDK'lar; denetim çalışmasının Parlamento, vatandaşlar ve diğer paydaşlar için değerini belirlemek amacıyla performans göstergeleri kullanabilir.
- YDK'lar; kamusal görünürlükleri, sonuçları ve etkilerini dış geri bildirimler vasıtasıyla izler.

İLKE 7

YDK'lar, denetimlerinin sonuçlarını ve genel kamu faaliyetlerine ilişkin vardığı sonuçları kamuoyuna açık biçimde raporlar.

- YDK'lar, özel kanun ve yönetmeliklerce gizli addedilmediği takdirde denetim tavsiyeleri ve sonuçlarını kamuoyuna duyurur.
- YDK'lar, tavsiyelerine ilişkin alınan izleme tedbirleri hakkında rapor hazırlar.

- SAls' financial statements are made public and are subject to external independent audit or parliamentary review.
- SAls assess and report on their operations and performance in all areas, such as financial audit, compliance audit, jurisdictional activities (SAls constituted as Courts), performance audit, programme evaluation and conclusions regarding government activities.
- SAls maintain and develop skills and competencies needed to perform the work to achieve their mission and meet their responsibilities.
- SAls make public what their total budget is and report on the origin of their financial resources (parliamentary appropriation, general budget, ministry of finances, agencies, fees) and how those resources are used.
- SAls measure and report on the efficiency and effectiveness with which they use their funds.
- SAls may also use audit committees, made up of a majority of independent members, to review and provide input to their financial management and reporting processes.
- SAls may use performance indicators to assess the value of audit work for Parliament, citizens and other stakeholders.
- SAls follow up their public visibility, outcomes and impact through external feedback.

PRINCIPLE 7

SAls report publicly on the results of their audits and on their conclusions regarding overall government activities.

- SAls make public their conclusions and recommendations resulting from the audits unless they are considered confidential by special laws and regulations.
- SAls report on the follow up measures taken with respect to their recommendations.

- Mahkeme olarak kurulan YDK'lar, muhasebe görevlileri veya yöneticilere uygulanan yaptırımlar ve cezalar hakkında rapor hazırlar.
- YDK'lar; genel denetim sonuçları hakkında örneğin hükümetin genel bütçe uygulaması, mali koşul ve faaliyetler, genel mali yönetim süreci ve yasal mevzuatlarında varsa mesleki kapasite hakkında kamuoyuna açık biçimde raporlama yapar.
- YDK'lar, ilgili parlamento komitelerinin denetim raporlarını ve sonuçlarını daha iyi anlaması ve uygun adımları atmasına yardımcı olmak için bu komitelerle güçlü ilişkiler kurar.

İLKE 8

YDK'lar; medya, internet siteleri ve diğer araçlar vasıtasıyla faaliyetleri ve denetim sonuçları hakkında zamanlı ve yaygın bir iletişim kurar.

- YDK'lar, çalışmaları ve denetim sonuçları hakkında medya veya diğer ilgili taraflarla açık şekilde iletişim kurar ve kamusal alanda görünür hale gelir.
- YDK'lar, vardıkları en önemli sonuçlara yönelik kamusal ve akademik ilgiyi teşvik eder.
- Denetim raporları ve mahkeme kararlarının özetleri, ülke dillerine ek olarak resmi INTOSAI dillerinden birinde duyurulur.
- YDK'lar, denetimleri başlatır ve yürütür ve ilgili raporları zamanında yayımlar. Denetim çalışması ve bununla ilgili verilen bilgiler geçmiş zamanlı olmaz ise saydamlık ve hesap verebilirlik artacaktır.
- YDK raporları, çeşitli araçlar (örneğin özetler, grafikler, video sunumları, basın açıklamaları) vasıtasıyla geniş halk kesimlerinin erişebileceği ve anlayabileceği hale getirilir.

- SAIs constituted as courts report on sanctions and penalties imposed on accounting officers or managers.
- SAIs also report publicly on overall audit outcomes, e.g. the government's overall budget implementation, financial condition and operations and, overall financial management progress and, if included in their legal framework, on professional capacity.
- SAIs maintain a strong relationship with relevant parliamentary committees to help them better understand the audit reports and conclusions and to take appropriate action.

PRINCIPLE 8

SAIs communicate timely and widely on their activities and audit results through the media, websites and by other means.

- SAIs communicate openly with the media or other interested parties on their operations and audit results and are visible in the public arena.
- SAIs encourage public and academic interest in their most important conclusions.
- Abstracts of audit reports and court judgements are available in one of the official INTOSAI languages, in addition to the country languages.
- SAIs initiate and conduct audits and issue the relevant reports in a timely manner. Transparency and accountability will be enhanced if the audit work and related information provided are not obsolete.
- SAI reports are available and understandable to the wide public through various means (e.g. summaries, graphics, video presentations, press releases).

İLKE 9

YDK'lar, çalışmalarının kalite ve güvenilirliğini artırmak için dış ve bağımsız tavsiyelerden faydalanır.

- YDK'lar, Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Standartlarına riayet eder ve dış tarafların rehberliğini ve uzmanlığını kullanarak sürekli öğrenme için çaba gösterir.
- YDK'lar, çalışmalarına ve standartları uygulamalarına yönelik bağımsız bir dış değerlendirme yapılmasını isteyebilir. Bu amaçla meslektaş değerlendirmesinden faydalanabilir.
- YDK'lar, denetimlerle ilgili teknik konular dahil olmak üzere bağımsız uzman tavsiyesi sağlamak için dış uzmanlar kullanabilir.
- YDK'lar, meslektaş değerlendirmeleri ve bağımsız dış değerlendirmelerin sonuçlarını kamuoyuna açık biçimde raporlar.
- YDK'lar, ortak veya paralel denetimlerden faydalanabilir.
- YDK'lar, çalışmalarının kalitesini artırarak mali yönetim alanında mesleki kapasitenin iyileşmesine katkıda bulunabilir.

PRINCIPLE 9

SAls make use of external and independent advice to enhance the quality and credibility of their work.

- SAls comply with the International Standards of Supreme Audit Institutions and strive for continued learning by using guidance or expertise from external parties.
- SAls may call on an external independent assessment for their operations and their implementation of the standards. For this objective they may use peer review.
- SAls may use external experts to provide independent, expert advice, including on technical matters relating to audits
- SAls publicly report the results of peer reviews and independent external assessments.
- SAls may benefit from joint or parallel audits.
- By enhancing the quality of their work, SAls could contribute to the improvement of professional capacity in financial management.